

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO

31. januar 2011

Deres ref: 201003478-1

Hørings svar – Evaluering av Innovasjon Norge

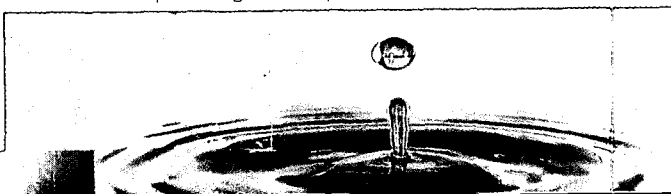
Vi viser til brev fra Nærings- og handelsdepartementet datert 15.09.10 hvor det inviteres til å komme med synspunkter til de anbefalinger og konklusjoner som fremkommer i evalueringsrapporten av Innovasjon Norge (IN).

Innovasjonen i den maritime næringen er like mye klynge- og markedsdrevet som drevet av forskning. De ulike leddene i forretningskjeden er vekselvis konkurrenter, partnere og krevende kunder for hverandre. I dette samspillet oppstår det tanker og idéer som ellers ikke hadde sett dagens lys. Samspillet i den maritime klyngen er godt dokumentert gjennom en rekke forsknings- og utredningsprosjekter de senere årene. For å sikre innovasjonsevnen i maritim næring er det viktig at næringen i Norge har grunnleggende rammevilkår på linje med det som ellers gjelder i Europa. Alternativt vil verdiskapings- og innovasjonsevnen i hele den maritime næringen gradvis bli svekket.

Maritimt Forums klare inntrykk er at IN i all hovedsak løser sine oppgaver på en tilfredsstillende måte. Etter vårt syn er den største mangelen ved det norske virkemiddelapparatet, og herunder IN, at det mangler virkemidler for større prosjekter og kostnadskrevende innovasjonsløft. Et eget program for store satsinger kunne utløst større investeringer i Norge og ville kunne gjøre det attraktivt for internasjonale konsern å legge sin forsknings- og utviklingsvirksomhet til Norge.

Manglende avgrensning mellom virkemidlene trekkes frem som en bekymring i evalueringen. Maritimt Forum mener det ikke er nødvendig eller hensiktsmessig med vanntette skott mellom virkemidlene innen IN, på samme måte som det ikke trenger å være det mellom IN, SIVA og Norges forskningsråd. Etter vår oppfatning er det svært viktig at det i Norge er et virkemiddelapparat som kan tre inn hvor det er nødvendig i alle faser av en bedrift eller et produkts utvikling, enten det er i såkorn- eller kommersialiseringsfasen. Vi vil fremheve at en politikk for å styrke næringsklynger er en velfungerende innovasjonspolitik fordi innovasjonsgraden gjennomgående er høy i brede næringsklynger. Men også den generelle tilgang til finansiering av næringsrettet forskning og incentivordninger, f.eks. Skattefunn, er viktig for bedriftenes innovasjonsevne.

Evalueringsrapporten bærer ellers preg av at alle avgrensninger bør fjernes både med hensyn til bransje og geografi. Sektorprogrammer eller bransjemessige virkemidler er en viktig del av en aktiv næringspolitikk. I Norge må vi satse på næringer hvor vi har komparative kompetansemessige fortrinn. Maritim næring er en slik bransje. Egne programmer der bransjen er involvert fører både til kompetansebygging i IN og en bedre kontroll med at det faktisk er de beste prosjektene som kvalifiserer til støtte.

I mange regioner utgjør manglende tilgang på kapital og særlig risikokapital den største markedssvikten. Derfor er det viktig å ha et fungerende virkemiddelapparat som har i oppdrag å bidra til regional næringsutvikling. Innovasjon Norge kan være svært viktig for å utløse privat kapital, men må ikke gå inn i prosjekter der ingen andre er villig til å satse. Dårlige prosjekter må ikke holdes kunstig i live. Det fører til markedsvridding. Maritimt Forum mener imidlertid at innovasjonsgrad og grad av potensiell verdiskaping er et viktigere kriterium enn geografisk lokalisering. Næringsutvikling basert på regionale forutsetninger må derfor ikke gå på bekostning av at de beste prosjektene knyttet til hovedmålet om innovasjon, internasjonalisering og profilering i en nasjonal kontekst.

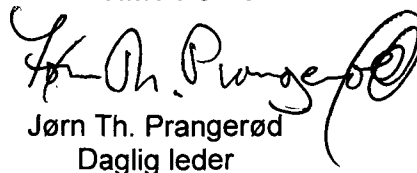
Maritimt Forum er uenig i tilrådingen som fremkommer om at IN i større grad bør bli en næringspolitisk aktør. Det er ingen tvil om at IN har og vil fortsette å bygge opp sentral kompetanse på innovasjonsfeltet. Vi mener at IN kan være *faglig premissleverandør* for utvikling av innovasjonspolitikken, men at det ikke er INs oppgave å utforme politikken på dette området. Ansvar for å utforme nærings- og innovasjonspolitikken skal tilligge politiske myndigheter.

Vi er positive til at IN bidrar til samarbeidsarenaer mellom bedrifter. Mange steder finnes det allerede eksisterende næringsorganisasjoner og egnede møteplasser. Eksempler på eksisterende maritime møteplasser er NCE Maritime og MARUT i samarbeid med myndighetene. I tillegg tilbyr Maritimt Forum slike møteplasser i hele landet. IN bør benytte eksisterende møteplasser der de finnes og passe på at de ikke er med på å bygge opp konkurrerende møteplasser til disse. Dette gjelder også knyttet til arbeidet rettet mot internasjonale markeder, hvor mange av våre medlemmer har svært gode erfaringer med det arbeidet som gjøres av organisasjoner som for eksempel Norske Maritime Eksportører og INTSOK.

Støtte til eksporttiltak er i dag i stor grad overlatt til det enkelte distriktskontor i IN. Den norske satsingen i eksportmarkedene fremstår derfor ofte som fragmentert. Der våre dyktigste konkurrentland stiller som en nasjonal klynge, er det norske systemet slik at det nærmest oppmuntres til at bedrifter skal reise ut alene eller i regionale kretslag i stedet for et slagkraftig landslag. Vi mener at støtte til eksportfremmende tiltak bør utformes som nasjonale strategier og nasjonale satsinger.

Avslutningsvis vil vi påpeke at økt fokus og aktivitet i nordområdene kan gi store industrielle utviklingsmuligheter i Nord-Norge innen bl.a. bergverksindustri, petroleum og ikke minst maritim industri. Vi vil i den forbindelse særlig få fremheve utvikling av logistikk-løsninger i nord gjennom etableringen av "*Centre for High North Logistics*" i Kirkenes og styrking av næringsmiljøet gjennom Maritimt Forums initiativ om å etablere Arktisk Maritim Klynge. Det er imidlertid mangel på investeringskapital og risikokapital i landsdelen. Her bør IN kunne spille en viktig rolle. Et helhetlig virkemiddelapparat bør, etter vår klare oppfatning, være en integrert del av regjeringens nordområdesatsing og bidra til å utløse de industrielle mulighetene vi ser konturene av i nord.

Med hilsen
MARITIMT FORUM

Jørn Th. Prangerød
Daglig leder